

Budget 2010 – 23. september 2010
Det Konservative Folkepartis budgettale
v/ gruppeformand Poul Müller

(Det talte ord gælder)

Dagen hvor budget vedtages er normalt en stor dag. Man kan sige at det danner grundlag for det kommende års arbejde i regionen.

Derfor er det da også trist, at når debatten er overstået, at budgettet formentlig vedtages med det snævrere mulige flertal. Set fra vores stol, så var forhandlingerne i år meget anderledes end normalt. Jeg har aldrig før oplevet at en forhandlingsleder – Regionsrådsformanden – tilsyneladende meget hurtigt – eller rettere sagt nok før forhandlingerne havde en strategi som vi oplevede det gående ud på, at det reelt var meget lidt vigtigt at få en bred aftale – og at det ved anden forhandlingsrunde givet var sådan, at en aftale reelt var strikket sammen før forhandlingsmødet gik i gang.

Det er bestemt ikke en ønsket situation for os konservative at stå udenfor budgetaftalen. Vi vil normalt gerne være med – tage et ansvar – og dermed også påvirke resultatet. Ingen af os i den konservative gruppe har således nogensinde før stået udenfor en budgetaftale.

Hvorfor så i år?

Jo – situationen er anderledes. Regionen har en – og det er et bevidst valgt ord – anstrengt – ja endda meget anstrengt økonomi, som budgetforliget på ingen måde tager alvorligt. Med budgetforliget vil regionen i løbet en kort periode med mindre der sker et mirakel komme under administration. Hertil kommer, at forliget reelt søger at skjule det faktum, at forligspartierne også må omprioritere – eller om man vil spare nogen steder.

Det er helt og aldeles uforsvarlig adfærd i forhold til en organisation med ca. 25.000 fuldtidsansatte og med et budget på i runde tal 25 mia. kr.

Læs blot budgetforliget side et: "Dette vil medføre, at den gennemsnitlige kassebeholdning reduceres fra 620 mio. kr. til 81 mio. kr. Lander denne kassebeholdning på 0 kr., hvilket der er overhængende risiko for - vil regionen blive sat under administration. Med et så uforsvarligt budget, som der er lagt op til, er det lige før man må opfordre til, at det sker allerede nu, så regionen ikke økonomisk fører det sidste stykke ud over den økonomiske afgrund. Ærgerligt at regionsrådsformanden tog fejl af tallene i et interview i Østjyllands Radio allerede samme dag, som han havde indgået forliget – og fremkom med et forkert tal på 1,4 mio. kr. i stedet for tallet fra side et i forliget på 81 mio. .kr. Heldigvis fik jeg dagen efter lejlighed til at rette denne fejlplysning, som jo underspillede situationens alvor.

Vi kender selvfølgelig retorikken. Det er fordi vi får for få penge – det er alle andres skyld. Men faktum er ubestrideligt at også 2010 budgettet er et økonomisk vækstbudget. Der har aldrig nogensinde i historien været flere penge end i 2010 – også selvom man tager højde for prisudviklingen. Så glem det – budgetforliget er udtryk for hasard med regionens fremtid – og udtryk for at sandheden ikke på nuværende tidspunkt må komme frem.

Lån til drift er der også lagt op til – det er ikke ordentlig adfærd overfor de der kommer efter os – lån har jo den ubehagelighed indbygget, at de skal betales tilbage – og der skal betales renter.

Budgetforliget tegner derfor reelt ikke regionens 2010 budget – det bliver aldrig til virkelighed. Forligspartierne må korrigere – dvs. skære voldsomt senere, men måske det er bekvemt, men

ikke særlig ordentligt, at det først sker i 2010. Jo længere man venter med de rigtige tiltag jo mere indgribende bliver det – det vil vi ikke byde borgerne (patienterne) og heller ikke vores mange ansatte.

Jeg vil for at understrege alvoren inddrage nogle få tal fra sag nr. 3 – regnskab 2008.

Regionens egenkapital var 31. december 2007: 4.790,1 mia. kr. (side 135- ref. revisionsberetning)

Regionens egenkapital var 31. december 2008: 2.296,6 mia. kr.

En voldsom nedgang – og en ekstremt lav egenkapital med den omsætning og de aktiver regionen har.

Likviditeten ultimo 2007: 716,3 mio. kr. (side 143)

Likviditeten ultimo 2008: -531,8 mio. kr.

Merforbrug i 2008 i forhold til. økonomiaftalen med regeringen i 2008 : 399 mio. kr. (side 135)

Regnskab jf. årsberetning side 8:

Underskud for sundhedsområdet 2008: 478,5 mio. kr.

Underskud for sundhedsområdet 2007: 179,4 mio. kr.

Forventet merforbrug på sundhed 2009: 252 mio. kr. (kildekvartalsrapport 2. kvartal. 2009) (152 mio. kr. regionsrådsdagorden d.d. side 780 med tillæg af kr. 100 mio. kr. side 781)

Risikoen for underskud i 2010 som vi i øvrigt har set hvert år regionens levetid indtil nu, må da også spille ind.

Budgetrammer som forligspartiet lægger op til, er derfor uforsvarlige og uholdbare, hvilket forligspartierne også *må* vide – og det nyvalgte regionsråd må med sikkerhed reagere herpå meget meget hurtigt.

Er der da slet ikke noget positivt at sige om forliget – jo da – og forligspartierne har da også taget en hel af vores ideer med i forliget – tak for det:

Således var vi de eneste som under førstebehandlingen havde et ønske om fremme planen om at flytte psykiatrien fra Risskov til Skejby mest muligt (hensigtserklæring11) Vi tror at det vil øge kvalitet og effektivitet i den psykiatriske behandling. Vi tror oveni købet, at det kan være et projekt, når det er gennemført, som viser sig at give overskud. Måske det gamle hospital ligefrem ved salg kan koste mere end det koster at bygge nyt.

Forlaget om, at opfordre vækstforum til at bruge penge på turismemarkedsføring var også et forslag som alene er nævnt fra konservative. Turisme er vigtig – og vil blive endnu vigtigere i fremtiden, derfor skal vi – i lighed med de øvrige regioner satse herpå.

De øvrige hensigtserklæringer bakker vi også op – mange af disse er nævnt af mange partier – herunder konservative. Vi er dog mere ambitiøse allerede i 2010 vedrørende døgndækkende akutbiler i Randers og Horsens og vedrørende den palliative indsats. Mere herom senere.

Vedrørende det sociale område har vi ingen bemærkninger i forhold til forligspartiernes oplæg, men deri er jo heller ikke lagt op til ændringer, hvilket jo også er vanskeligt, da området er 100 % finansieret af kommunerne.

Vedrørende regional udvikling havde vi gerne set, at man – som i øvrigt aftalt – fik lavet en langtidsholdbar plan for den kollektive trafik, så kommunerne entydigt fik ansvaret for den lokale kollektive trafik, medens regionen så alene skulle have ansvaret for den regionale trafik, men det har forligspartierne – endnu engang desværre udskudt. Hvorfor har vi så ikke lavet ændringsforslag. Fordi det ville være umuligt at lave et seriøst forslag ud fra de oplysninger, som vi har til rådighed. I realiteten har forligspartierne jo udskudt også det punkt, nemlig indtil nærmere oplysninger foreligger. Vi kan frygte, at der ikke er nok øje for, at de midler som formentlig tages fra erhvervsudvikling, vil betyde, at vi i en situation med stigende arbejdsløshed får færre "muskler" til at gøre noget ved det.

Vi har valgt ikke at lave ændringer til anlægsbudgetet i forhold til forligspartierne. Vi påpegede under 1. behandling, hvor vigtigt det var at komme i gang med center of excellence i Silkeborg, som også mange andre gjorde. Vi kvitterer derfor for, at der medtaget – om end et mindre – beløb hertil 2010.

Vi har taget konsekvensen og fremlagt vores eget forslag, som har – kan man sige tre ben – den økonomiske ramme på sundhedsområdet – en ny budgetteringsmetode – og nogle konkrete forslag.

Vi har lagt op til at lave ramme på sundhedsområdet end forligspartierne, MEN der stadigvæk en vækst fra 2009 budgettet til 2010 på ca. knap 200 mio.kr. – hvor prisstigninger er fraregnet.

Enhver der har en kasse, der er tom, og som har ambitioner om at bruge flere penge end man tjener – og som har brugt flere penge end man tjener i flere år ved, at den går ikke. Derfor er der ingen anden udvej, som alle også ved, end at sætte tæring efter næring.

Vi indrømmer gerne, at vi har regnet baglæns, forstået på den måde, at vi har set på, hvor mange penge der er at gøre godt med – og taget højde for det i budgettet. Uanet om man stemmer for eller ej – vil vores model i den sidste ende blive resultatet, fordi det naturligvis er sådan staten må gøre, når vi, som det ser ud, desværre kommer under administration. Konsekvenserne bliver blot større, når der er kortere tid end et helt år til at tingene økonomisk set på sporet.

Er det så fordi vi vil besparelse. Nej – men vi må ærligt fortælle borgere og personale, hvordan situationen er. Samlet set præcisere jeg, at der er tale om vækst, men siger da også klart, at der skal lavet nogen skarpe prioriteringer og ændringer af arbejdsgange, så tingene hænger sammen. Vi mene, at det kan gøres uden afskedigelser. Vi kan indenfor vores budget også løse de berettigede krav fra patienterne.

Vi ved, at vi blive beskyldt for ikke at være konkrete, hvor gevinsterne skal hentes for at nå budgetbalance. Det er ikke for at løbe fra det ansvar. Vi ved at det ultimativt er regionsrådets.

Vi tror sådan set bare, at vores ansatte ledelser og øvrige ansatte – er langt bedre til at drive sygehuse m.v. driftsmæssigt – end vi politikere er. Sidste skulle vi "botanisere" i ca. 500 forskellige forslag. Det var ikke en god måde at gøre det på, da vi uden at være – om jeg så må sige med i maskinrummet på den enkelte afdeling i dagligdagen, reelt tog på os at blande os dybt i den daglige drift.

Derfor også en ny budgetteringsmetode, som har til formål, at give hospitalerne en øget økonomi allerede fra det tidspunkt det årlige budget vedtages. Derfor er det bedre i stedet for at have meget stor central pulje til medicin til frit valg o.s.v. at fordele disse midler til hospitalerne. Så har de et ekstra incitament til at behandle flere, som alternativt ville benytte det udvidede frie sygehusvalg.

Vi er opmærksomme på, at en vis (mindre) pulje må placeres centralt, men det må udredes nærmere, hvor langt man kan komme. Vi beder derfor om en særskilt afstemning om princippet i vores nye budgetteringsmetode, som i givet fald så må udredes nærmere, som vi jo også har foreslået.

Vi tror at der er masser af iderigdom både hos vores ledelser og vores ansatte til, hvordan opgaven kan gribes an. Ved at udlægge større ansvar kan vi afvikle en del administration – eller om man vil bureaukrati både centralt og decentralt – og vi kan give mere frihed til lokale gode løsninger.

Det siger sig selv, at regionsrådet har – og må påtage sig ansvaret, såfremt der skal ske egentlige serviceændringer overfor borgerne eller såfremt der skal ske ændringer af strukturel karakter. Derfor har vi præciseret, at sådanne ændringer alene kan besluttes i regionsrådet.

Vi har ligesom alle andre partier naturligvis ønsker til nye tiltag. I vores forslag har vi været endog meget tilbageholdende – det er jo bydende nødvendigt.

For os har det stadig haft meget høj prioritet at styrke den præhospitale indsats bl.a. med lægebemandede døgndækkende akutbiler i hele regionen. Som eneste parti søgte vi ved akutforliget at få det gennemført. Men nu skal vi videre – vi kan ikke vente med at komme i gang i Horsens, som det eneste sted. OG i Randers må man, som det er nu, håbe at det ikke er udenfor akutbilens åbningstid at man får brug for hjælp fra en sådan udrykkende læge. Derfor skal den også i 2010 være døgndækkende. Vi har afsat 10 mio. kr. til disse to ordninger.

De akutudrykkende lægebiler redder liv og førerlighed. Så sent som i går havde jeg lejlighed til i 6 timer at køre med i akutbilen i Århus. Den gør en forskel – og man kan kun blive dybt imponeret over den indsats som ydes af lægen og hans assistent fra Falck – og over samarbejdet med redderne og vores hospitaler.

Vi er bekymrede for, om der er ambulancer nok på gaden efter 1. december i år, hvor det nye system træder i kraft. Derfor har afsat en ekstrapulje på 2 mio. kr. til at tilkøbe ekstra kørsler, hvor det bliver nødvendigt.

Det palliative område – altså smertelindrende behandling - har vi nogle steder i regionen gjort for lidt ved. Det ved vi alle, idet der jo er lagt en plan. Vi må i gang nu – og derfor har vi afsat 5 mio. kr. til dette formål.

Endelig har vi afsat tre mio. kr. til en friklinisk på børne- og ungdomspsykiatrien, så de alt for lange ventetider kan nedbringes.

På psykiatrien beklager vi, at der ikke reelt er medtaget nogen reel indsats for at rette op på det forhold at langt under halvdelen af læge- og plejepersonalets tid anvendes direkte patientrelateret. Kom vi op på blot 50 % var der næppe urimelige ventetider i psykiatrien. Måske der så vil være brug for ikke sundhedsfagligt hjælpepersonale, men det må man jo så se på.

Jeg vil gerne afslutte med endnu engang dybt at beklage, at der nok ved afstemningen vedtages et budget som alle ved ikke holder – og som i forhold til ansvarlighed overfor patienter og personale er uforsvarligt og som vil bringe regionen på kurs mod administration.